

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **P. K.**, zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí**, se sídlem Náměstí 3, Frýdlant nad Ostravicí, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 11. 2018, č. j. 78 A 6/2018 – 20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba na ochranu proti nečinnosti žalovaného, kterou spatřoval v nevydání meritorního rozhodnutí ve správním řízení vedeném pod sp. zn. D 193/2017, ačkoliv žalovaný vydal příkaz o uložení pokuty ze dne 16. 5. 2017, č. j. MUFO 11491/2017, který měl být zrušen včasným odporem žalobce.

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce byl zastaven hlídkou Policie ČR dne 29. 3. 2017 v 10.13 hod. v obci Č. u domu č. p. X, neboť mu v obci byla naměřena rychlost 73 km/hod (po odečtu odchyly 70 km/hod). Žalobci bylo sděleno, že porušil § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (zákon o silničním provozu), v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), a dopustil se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 téhož zákona. Žalobce odmítl zaplatit blokovou pokutu a žádal, aby přestupek byl oznámen příslušnému správnímu orgánu k projednání, k čemuž dodal, že si to tam už vyřídí. Setrval na místě až do sepsání oznámení o přestupku, které následně odmítl podepsat a nevyjádřil se k němu.

[3] Výše uvedeným příkazem žalovaný uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona o silničním provozu, svým jednáním tak žalobce porušil povinnosti řidiče uvedené v § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a podle § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu mu byla za tento přestupek uložena pokuta 3000 Kč. Žalobce předmětný příkaz oproti vlastnoručnímu podpisu převzal dne 20. 5. 2017.

[4] Dne 7. 6. 2017 byla žalovanému doručena plná moc ze dne 31. 5. 2017 udělená žalobcem Asociací pro poskytování právní ochrany z. s. se sídlem 1. máje 16, Olomouc (dále jen „Asociace“) k zastupování ve správním řízení vedeném pod sp. zn. D 193/2017. Spolu s ní byl žalovanému doručen přípis, na němž byl uveden žalobce jako obviněný zastoupený Asociací, s textem „*Obviněný podává odpor ve výše nadepsané věci*“. Pod tímto textem je uveden vlastnoruční podpis Š. Š. jako „*předsedy*“ Asociace. Listiny byly odeslány se zpáteční adresou Asociace.

[5] Žalovaný na základě podaného odporu pokračoval v řízení, žalobce i Asociací předvolal k ústnímu jednání, k němuž se ani jeden ze subjektů nedostavil, a následně vydal ve věci rozhodnutí ze dne 10. 7. 2017, č. j. MUFO 21985/2017, sp. zn. D 193/2017, kterým žalobce uznal vinným totožným přestupkem jako v případě příkazu, uložil mu pokutu ve stejné výši a povinnost uhradit náklady řízení částkou 1000 Kč. Rozhodnutí žalovaný doručoval Asociací.

[6] Dne 17. 7. 2017 byl žalovanému doručen přípis podepsaný Š. Š., jakožto předsedkyní Asociace, v němž namítala neplatnost provedeného měření rychlosti a navrhla důkaz ohledáním předmětného rychloměru, následně dne 9. 8. 2017 bylo žalovanému doručeno blanketní odvolání proti rozhodnutí žalovaného podepsané Š. Š., opět jako předsedkyní Asociace a dne 13. 9. 2017 byl žalovanému doručen přípis Š. Š. (tentokrát nepodepsané jako předsedkyně Asociace), v němž sdělila, že „*ve všech případech, ve kterých je mi udělena plná moc u tohoto úřadu, podávám výpověď těchto plných mocí. Dále prosím informujte zmocnítele o stavu jejich věci*“. Dne 22. 11. 2017 bylo žalovanému doručeno doplnění odvolání žalobce, zastoupeného Asociací, „*do okamžiku zápisu jednající prostřednictvím pana V.Z.*“.

[7] Po postoupení spisu odvolacímu orgánu byla dokumentace vrácena žalovanému s přípisem Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 11. 1. 2018, č. j. MSK 128001/2017, sp. zn. DSH/27437/2017/Bře, v němž upozornil žalovaného, že předmětné rozhodnutí bylo doručováno Asociací jako neexistujícímu subjektu, neboť není zapsána ve veřejném rejstříku a dle krajského úřadu nelze takovému subjektu ani udělit zmocnění k zastupování. Odpor ani odvolání proto nejsou úkony ve smyslu zákona. Ačkoliv je tento právní názor krajského úřadu osobám vystupujícím za Asociací znám, v této své praxi pokračují. Rozhodnutí žalovaného v projednávané věci je tedy nejprve třeba platně doručit žalobci, aby nabylo právní moci, a jestliže žalobce následně sám nepodá odvolání, bude nutné předložit spis krajskému úřadu k provedení přezkumného řízení, v rámci kterého bude rozhodnutí zrušeno pro nezákonnost, neboť odpor nebyl platně podán, příkaz nabyl právní moci a rozhodnutí tak nemohlo být vydáno.

[8] Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2017, č. j. MUFO 21985/2017, bylo doručeno žalobci dne 19. 1. 2018 a spis byl dne 7. 2. 2018 postoupen krajskému úřadu, který rozhodnutí žalovaného svým rozhodnutím ze dne 13. 3. 2018, č. j. MSK 26781/2018, sp. zn. DSH/5047/2018/Bře, dle § 97 odst. 3 správního řádu zrušil. Podle názoru krajského úřadu právnická osoba, která ještě nevznikla, nemůže mít práva a povinnosti, nemůže být zmocněncem a nemůže ani nijak jednat ve správním řízení. Proto nebylo možno uznat podání odporu touto právnickou osobou před jejím vznikem ani zmocnění tohoto subjektu. Odpor ani odvolání podané v této věci nejsou proto úkony ve smyslu zákona, neboť byly podány neexistujícím subjektem, a příkaz ze dne 16. 5. 2017 tak nabyl právní moci dne 6. 6. 2017.

pokračování

[9] Dne 17. 1. 2018 byla krajskému úřadu doručena žádost žalobce, zastoupeného na základě plné moci ze dne 15. 1. 2018 společností FLEET Control, s. r. o., o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu, neboť proti příkazu žalovaného podal žalobce odpor prostřednictvím paní Š. Š. a žalovaný měl po jeho podání povinnost pokračovat v řízení a vydat meritorní rozhodnutí. To se však nestalo, žalovaný je tak dle žalobce nečinný a krajský úřad by mu měl nařídit vydat meritorní rozhodnutí ve věci. Současně dne 18. 4. 2018 byla žalovanému doručena žádost žalobce, zastoupeného výše uvedenou společností, aby odpor učiněný „*ve prospěch obviněného paní Š. Š.*“, který podal dle svého tvrzení jejím prostřednictvím, byl uznán jako učiněný obviněným v souladu s § 34 odst. 4 správního řádu.

[10] Usnesením ze dne 16. 5. 2018, č. j. MSK 60780/2018, sp. zn. DSH/11601/2018/Slo, krajský úřad rozhodl, že žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti se zamítá, neboť odpor nebyl podán ani žalobcem, ani Š. Š. jménem obviněného, ani jejím vlastním jménem. Š. Š. vystupovala výhradně jako předsedkyně Asociace, která v té době však neexistovala, neboť do spolkového rejstříku byla zapsána a tedy vznikla až dne 10. 3. 2018. Dle krajského úřadu tedy žádná nečinnost nevznikla, neboť řízení o přestupku bylo ukončeno příkazem, který nabyl právní moci dne 6. 6. 2017.

[11] Usnesením ze dne 21. 5. 2018, č. j. MUFO 16429/2018, žalovaný nevyhověl žádosti žalobce o uznání úkonu, neboť předmětný úkon, který měl spočívat v podání odporu, nelze považovat za podání, a tedy ani nikdy nevznikl. Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání dle § 76 odst. 5 správního řádu, které bylo rozhodnutím krajského úřadu ze dne 11. 7. 2018, č. j. MSK 99052/2018, sp. zn. DSH/20678/2018/Bře, zamítnuto a usnesení bylo potvrzeno.

[12] Žalobce brojil proti postupu žalovaného žalobou na ochranu před nečinností správního orgánu ze dne 19. 7. 2018, kterou podal u Krajského soudu v Ostravě, neboť dle jeho názoru byl odpor podán řádně, prostřednictvím Š. Š., nikoliv prostřednictvím Asociace. Zatímco krajský úřad vyslovil v usnesení ze dne 16. 5. 2018, č. j. MSK 60780/2018, názor, že odpor nepodal ani žalobce ani Asociace ani paní Š., dle názoru žalobce byl předmětný odpor podán Š. Š., tedy plně svéprávnou fyzickou osobou. S odkazem na § 17 odst. 2 a § 127 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v relevantním znění (dále jen „občanský zákoník“), měl být podaný odpor proti příkazu žalovaného posouzen jako úkon učiněný Š. Š., která pokud měla jednat za neexistující právnickou osobou, mělo být přihlíženo k jejímu jednání, tak jako by jednala ona sama jakožto osoba fyzická. Tento názor dle žalobce podporuje i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 8. 2008, sp. zn. 28 Cdo 292/2009 (dostupný na www.nsoud.cz). Tím, že žalovaný odpor akceptoval a prováděl procesní úkony, došlo dle názoru žalobce „*ke konvalidaci případné vady tohoto odporu*“ a v zájmu právní jistoty není možno zpětně celé řízení anulovat.

[13] Krajský soud žalobu shora uvedeným rozsudkem zamítl. Poukázal především na skutečnost, že mezi účastníky bylo nesporné, že ke dni udělení plné moci nebyla Asociace jako spolek ještě zapsána do spolkového rejstříku; k tomuto zápisu došlo až dne 10. 3. 2018, není tedy možné tvrdit, že existovala ke dni podání odporu, který byl žalovanému doručen dne 7. 6. 2017, s tím, že jej podepsala Š. Š. jako „*předseda*“ Asociace. S názorem žalobce, že odpor podala paní Š. Š. jako plně svéprávná fyzická osoba způsobilá jej podat, krajský soud nesouhlasil. Zdůraznil, že žalobcem citovaná ustanovení občanského zákoníku umožňují jednat za právnickou osobu, která sice ještě nevznikla, ale jejímž jménem je jednáno za účelem jejího vzniku a budoucího fungování. Prolamují tak pravidlo, že před svým vznikem právnická osoba nemá právní osobnost a nemůže zásadně mít práva či povinnosti, resp. nemůže být zastupována, aby takových práv či povinností nabývala, není však možné je použít v jiném kontextu, než je jednání za účelem jejího vzniku. Dle krajského soudu není na projednávanou věc použitelný žalobcem uváděný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 8. 2008, sp. zn. 28 Cdo 292/2009. Za přílehavou judikaturu naopak krajský soud považoval rozsudky Nejvyššího správního soudu týkající se

skutečnosti, že nezletilou osobu nelze platně zmocnit k zastupování účastníka správního řízení (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 As 33/2016 – 36, nebo ze dne 23. 2. 2016, č. j. 8 As 6/2016 – 34, publ. pod č. 3394/2016 Sb. NSS; všechna zde zmiňovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz). Dle krajského soudu není neexistující právnická osoba způsobilá uzavírat dohody o zastupování na základě udělení plné moci třetími osobami. V projednávané věci udělil žalobce plnou moc Asociaci, tedy neexistující právnické osobě, a nikoliv Š. Š. jakožto osobě fyzické. Odpor proti příkazu podala Š. Š. výslovně jako jednatel této neexistující právnické osoby; jinak řečeno předmětný odpor podal neexistující subjekt. Příkaz o uložení pokuty ze dne 16. 5. 2017 tak nabyl právní moci a žalovaný se nemohl dopustit nečinnosti tím, že v řízení o přestupku nečinil další úkony. Na tom nic nemůže změnit skutečnost, že žalovaný původně podaný odpor akceptoval a prováděl další procesní úkony, včetně vydání rozhodnutí o přestupku žalobce, které bylo následně nadřízeným orgánem zrušeno.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[14] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž navrhol napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[15] Stěžovatel především namítal, že pokud udělil plnou moc Asociaci, která v dané době ještě nevznikla, protože nebyla zapsána do spolkového rejstříku (což nesporně je), bylo zmocnění uděleno Š. Š., která za Asociaci ve smyslu § 17 odst. 2 občanského zákoníku právně jednala.

[16] Pokud by dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že § 17 odst. 2 občanského zákoníku nelze v projednávané věci aplikovat, je zřejmé, že předmětné podání nepodala Asociace (která neexistovala a tedy jej ani podat nemohla), ale Š. Š. jako fyzická, plně svéprávná osoba, tj. osoba označená v podání jako podatel, která opakovaně komunikovala se správními orgány. V takovém případě měl žalovaný povinnost paní Š. vyzvat k tomu, aby prokázala své zmocnění k podání odporu, neboť se podle ustálené judikatury jedná o vadu podání, kterou je nutné odstraňovat.

[17] Jelikož paní Š. nebyla nikdy vyzvána k doložení plné moci, je patrné, že správní orgány nepostupovaly v souladu s § 37 odst. 3 správního řádu, neboť podatelem je osoba, která podání fakticky učiní, dle stěžovatele tedy paní Š., nikoli ten, jehož jménem je podání činěno (v daném případě Asociace). Podá-li odpor proti příkazu jménem účastníka řízení zmocněnec, aniž se prokáže řádně podepsanou plnou mocí, je nezbytné vyzvat podatele odporu (zmocněnce) k předložení plné moci.

[18] Úvaha krajského soudu, že podání podal neexistující subjekt, je dle stěžovatele nesprávná, neboť pokud by subjekt, který podání podal, neexistoval, neexistovalo by ani žádné podání. Přitom z odporu jednoznačně vyplývá, že jej někdo podal a že touto osobou byla paní Š. Š. Ostatně i ze spolkového rejstříku vyplývá, že paní Š. byla zakládajícím členem Asociace, a je tedy nasnadě, že to skutečně byla ona, kdo odpor podal, jestliže stěžovatel zamýšlel zmocnit Asociaci, která ještě nebyla v dané době zapsána ve spolkovém rejstříku, což však dle stěžovatele nemělo podle § 127 občanského zákoníku udělení zmocnění bránit.

[19] Stěžovatel považuje postup správních orgánů za překvapivý, zasahující do jeho právní jistoty a dobré víry, neboť zmocnění založené, ale doposud nevzniklé právnické osobě měl žalovaný rozpoznat a stěžovatele na to upozornit. Správní orgány také dle jeho názoru měly stěžovateli dát možnost odstranit vady podání předložením plné moci pro paní Š., nebo podáním žádosti o uznání úkonu podle § 34 odst. 4 správního řádu. Ani jedno mu však umožněno nebylo. Stěžovatel uvedl, že mu není zřejmé, jaký veřejný zájem je tímto postupem chráněn.

pokračování

[20] Podle stěžovatele nelze situaci v projednávaném případě srovnávat s tím, že účastník řízení zmocní nezletilou osobu, neboť nezletilou osobu skutečně nelze zmocnit a taková osoba ani nemůže učinit procesní podání, neboť zpravidla není plně svéprávná a tedy ani nemá plnou procesní způsobilost. V projednávaném případě však dle něj odpor podala plně svéprávná, zletilá fyzická osoba. Paní Š. stěžovatel nepochybně mohl zmocnit a mohl rovněž požádat o uznání jejího úkonu jako úkonu vlastního.

[21] Závěrem stěžovatel a především jeho zástupce vyjádřili svůj nesouhlas s vyvěšením jejich osobních údajů na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu a trvali na anonymizaci rozhodnutí v této věci, přičemž zdůraznili, že se nejedná o kasační námitku.

[22] Žalovaný plně odkázal na své vyjádření k žalobě a uvedl, že nebyl v dané věci nečinný.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[23] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[24] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[25] Stěžovatel se domáhá určení, že žalovaný je povinen činit další úkony ve správním řízení a meritorně v něm rozhodnout. Zásadní otázkou v projednávané věci je, zda příkaz o uložení pokuty nabytí právní moci, nebo zda byl zrušen podaným odporem a žalovaný má tedy povinnost v řízení pokračovat, jak tvrdí stěžovatel.

[26] Dle § 150 odst. 3 správního řádu může proti příkazu ten, jemuž se povinnost ukládá, podat odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje; to neplatí, byl-li podán nepřipustný nebo opožděný odpor. Správní orgán vyrozumí podatele o podání nepřipustného nebo opožděného odporu. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Zpětvzetí odporu není přípustné. Odpor se podává u správního orgánu, který příkaz vydal. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

[27] Odpor musí podat osoba, které je povinnost ukládána, ovšem podat jej může také prostřednictvím zmocněnce. Dle § 33 odst. 1 správního řádu platí, že si „(ú)častník (...) může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu. V téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce“. Podle uvedeného ustanovení záleží jen na účastníku řízení, zda a jakého zmocněnce si zvolí a v jakém rozsahu mu udělí plnou moc. Účastník řízení tak může udělit plnou moc k zastupování ve správním řízení jak osobě fyzické, tak osobě právnicképodmín kou je, aby dle § 15 občanského zákoníku měl zmocnitel i zmocněnec právní osobnost, resp. u fyzických osob také svéprávnost.

[28] Otázkou tedy je, kdo ve skutečnosti odpor v projednávané věci podal a zda by bylo možné jej považovat za zmocněnce stěžovatele. Nejvyšší správní soud konstatuje, že skutkově

i právně obdobnými případy, v nichž vystupuje stejný zástupce jednotlivých stěžovatelů (Mgr. Václav Voříšek), přičemž kasační námitky jsou založeny na shodné argumentaci, se stěžovatelem uplatněnými námitkami již opakovaně zabýval. Vyjádřil se přitom zcela jednoznačně jak k argumentaci stěžovatele ohledně účinnosti zastupování Asociací, tak i k tvrzení stěžovatele, že při uplatnění postupu dle § 17 odst. 2 občanského zákoníku a § 37 odst. 1 správního řádu měl žalovaný odpor považovat za podání učiněné podepsanou svéprávnou Š. Š., nikoliv dosud nevzniknuvší Asociací (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2019, č. j. 8 As 296/2018 – 41, ze dne 19. 9. 2019, č. j. 1 As 265/2018 – 33, ze dne 6. 4. 2020, č. j. 6 As 231/2019 – 36, či ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 As 86/2019 – 25).

[29] Ve zmiňovaném rozsudku ze dne 14. 8. 2019, č. j. 8 As 296/2018 – 41, Nejvyšší správní soud konstatoval:

„(...) V řízení před krajským soudem a opětovně v kasační stížnosti však poté stěžovatel opakovaně uvedl, že Asociace odpor nikdy podat nemohla, neboť neexistovala, tudíž jej musela učinit sama Š. Š. jako třetí osoba. Takové jednání ze strany stěžovatele se jeví být účelovým. Pokud sám v průběhu správního řízení dával najevo, že jej zastupuje Asociace (byť de iure neexistující), za níž jednala její předsedkyně Š. Š., nelze shledat nezákonnost postupu správních orgánů v případě, že nepovažovaly úkon (podání odporu) za učiněný Š. Š. jakožto fyzickou osobou, která tak měla činit svým jménem a na svůj účet. Námitku, že Š. Š. vůči stěžovateli při podání odporu vystupovala jako třetí osoba, jejíž úkon má být v jeho prospěch uznán, nikoliv jako předsedkyně jím zplnomocněné zástupkyně (Asociace), navíc stěžovatel vznesl až v řízení před správními soudy, byť měl příležitost ji vznést přinejmenším v odvolání proti usnesení o zamítnutí uznání úkonu podle § 34 odst. 4 správního řádu, které nikterak neodůvodnil.

V dané věci je nesporné, že v době podání odporu Asociace neexistovala, a nemohla tedy činit právní úkony. Z obsahu správního spisu je zároveň na první pohled zřejmé, že odpor podala Asociace, kterou k tomu stěžovatel měl v úmyslu jasně a bez pochyb zmocnit, a to i přesto, že v době jeho podání de iure neexistovala. Ačkoliv je na listině podepsaná Š. Š., podání činila z pozice předsedkyně Asociace, což doložila dodáním stanov této právnické osoby, které ji k tomu měly opravňovat. Podání rovněž jako odesílatele označovalo Asociaci (viz označení e-mailové adresy a poštovní adresy na přiložené obálce), stejně tak Asociace, nikoliv Š. Š. byla na podání dále identifikována svou adresou. Š. Š. rovněž na výzvu správního orgánu I. stupně výslovně uvedla, že Asociace v době podání odporu již byla založena, avšak nebyla zapsána v rejstříku spolků, což vede nutně k závěru, že sama předsedkyně této právnické osoby měla v úmyslu podání odporu učinit nikoliv sama svým jménem, ale v zastoupení Asociace jménem stěžovatele jako zmocnitele. Stěžovatel ke svému zastupování ve správním řízení Š. Š. nezmocnil. Ta tedy nemohla jeho jménem odpor vůči správnímu orgánu I. stupně platně podat z pozice zmocněnkyně (jak ve správním řízení stěžovatel uváděl), neboť nepředložila plnou moc za tím účelem udělenou, ani taková plná moc nebyla podle § 33 odst. 1 správního řádu udělena ústně do protokolu.

Namítá-li nyní stěžovatel, že Š. Š. odpor nepodala jeho jménem, tedy jako předsedkyně stěžovatelovy zástupkyně (v rozporu s jeho dřívějším vyjádřením), ale jako třetí osoba, jejíž úkon má být v jeho prospěch uznán, opomíjí rozdíl ve fakticitě a právní relevanci jednání, jak již bylo popsáno v bodě 13 tohoto rozsudku. Na základě obsahu správního spisu a výše uvedeného je zřejmé, že úmyslem jak stěžovatele, tak Š. Š. jako předsedkyně Asociace bylo, aby odpor proti příkazu podala Asociace v pozici stěžovatelovy zástupkyně. Takto označený a doručený odpor skutečně podán byl, což zakládá pouze fakticitu podání, tedy jeho uskutečnění v reálném světě. S ohledem na nedostatek procesní způsobilosti Asociace takové podání učinit k němu však nebylo možno přiblížit, neboť bylo od počátku neplatné a nemohlo vyvolávat jakékoliv právní účinky. Správní orgán I. stupně i žalovaný tedy správně posoudili, že na odpor podaný Asociací je nutno hledět, jako by vůbec nebyl podán. To však nijak neodporuje tomu, že jeho odesílatelem byla právě zmíněná Asociace, a to prostřednictvím své předsedkyně, která je způsobilá tuto právnickou osobu na základě stanov zastupovat. Z takového jednání však nemůže být v procesněprávní rovině zavázána sama (oproti § 127 větě druhé občanského zákoníku), neboť z obsahu podaného odporu nijak neplyne, že by jej činila svým jménem a na svůj účet jako fyzická osoba odlišná od zástupkyně stěžovatele.“

pokračování

(...) V souladu se zásadou vigilantibus iura scripta sunt neměl ani správní orgán I. stupně, ani žalovaný povinnost posuzovat subjekt podaného odporu tak, aby to pro stěžovatele bylo výhodnější. Pokud si tedy stěžovatel za svou zástupkyni zvolil právnickou osobu nedisponující právní osobností, a tedy i možností v jeho prospěch činit platná právní jednání, nemůže po správních orgánech požadovat, aby následně za subjekt právně jednající v jeho prospěch považovaly jinou osobu, která procesní způsobilostí disponuje.

(...) Nejvyšší správní soud již dříve v obdobném případě (zastoupení nezletilým ve správním řízení) judikoval, že „[u]stanovení § 34 odst. 4 správního řádu se vztahuje pouze na platné právní úkony, které za účastníka řízení učinila jiná plně svéprávná osoba než procesní zástupce. Pokud takový úkon učinila osoba procesně nezpůsobilá, jedná se o úkon od počátku neplatný a nelze jej „vzkeřsit“ konvalidací dle § 34 odst. 4 správního řádu, [...]“ (výše uvedený rozsudek zdejšího soudu, sp. zn. 4 As 23/2017). Tyto závěry lze aplikovat i na nyní projednávaný případ. Podání označené jako odpor bylo bezpochyby učiněno procesně nezpůsobilým subjektem (Asociací), tudíž bylo od počátku neplatné. Žádost stěžovatele o uznání úkonu jako učiněného Š. Š. a jeho následná argumentace v soudním řízení jen svědčí o stěžovatelově snaze následně napravit vlastní pochybení, tedy zmocnění neexistujícího subjektu, za které však nese odpovědnost pouze on sám. S ohledem na to, že učiněné podání označené jako „odpor“ podala nade vší pochybnost Asociace jakožto neexistující právnická osoba, a takové podání bylo od počátku neplatné, není možno přisvědčit stěžovatelovým námitkám, že podání učinila Š. Š. jako svéprávná a procesně způsobilá třetí osoba, jejíž úkon může být ve prospěch stěžovatele uznán.“

[30] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dospěl k jednoznačnému závěru, že podání učiněná právnickou osobou, která dosud nevznikla a nemá tedy právní osobnost, nemají žádné právní účinky. Na tato podání nelze nahlížet ani jako na podání učiněná statutárním orgánem takové dosud nevzniklé právnické osoby jakožto fyzickou osobou vlastním jménem (§ 34 odst. 4 správního řádu). Bylo-li podání ve věci od samého počátku neúčinné, nelze ani odstraňovat žádné jeho vady a správní orgán zcela jistě nestíhá ani povinnost vyzývat účastníka řízení k výběru jiného vhodného zástupce či předložení plné moci udělené statutárnímu orgánu jako samostatné osobě. Na odpor podaný Asociací je proto nutno hledět, jako by vůbec nebyl podán. Nejvyšší správní soud nemá důvod se od těchto závěrů odchýlit ani v nyní projednávané věci.

[31] Nebyl-li odpor účinně vůbec podán, nemohl žalovaný ve správním řízení pokračovat (srov. § 150 odst. 3 správního řádu). Žalovaný tak nemohl vydat rozhodnutí o přestupku a krajský úřad rozhodnutí o odvolání, jak sám správně uvedl v přípisu ze dne 11. 1. 2018, č. j. MSK 128001/2017, sp. zn. DSH/27437/2017/Bře. Úkon, který by odůvodňoval vedení dalšího řízení po vydání příkazu, totiž nebyl učiněn a příkaz ze dne 16. 5. 2017, č. j. MUFO 11491/2017 je tak v právní moci. Za této situace tedy neexistují zákonem předpokládané podmínky pro vedení správního řízení a nelze tak ani dospět k závěru, že žalovaný je nečinný. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani chybný postup žalovaného po přijetí písemnosti, již měl být odpor podán, jehož nápravu zcela v souladu se zákonem zjednal krajský úřad.

[32] K nesouhlasu stěžovatele a jeho zástupce s vyvěšením jejich osobních údajů na internet Nejvyšší správní soud uvádí, že se k němu v případě téhož zástupce již opakovaně vyjadřoval, např. přípisem předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2019, č. j. S 139/2019 – 7. Jak uvádí sám stěžovatel, nejedná se o kasační námitku. Způsob, jakým Nejvyšší správní soud standardně zveřejňuje anonymizované verze rozhodnutí na svých webových stránkách, neporušuje právo na ochranu osobních údajů či soukromí stěžovatele ani jeho zástupce. Jak již zdejší soud mnohokrát uvedl, pokud „se Mgr. Václav Voríšek cítí být poškozen, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení“ (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 383/2017 - 46, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 10 As 321/2017 - 38, atp.). Za této situace již není nutné danou skutečnost podrobněji rozebírat a zdejší soud odkazuje na výše uvedené písemnosti.

IV.

Závěr a náklady řízení

[33] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[34] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu proto vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, z obsahu spisu však plyne, že mu v tomto řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 11. ledna 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu